



09.03.2015

Kj/3

//moitustasi 1

§ 250

Helsingin kaupungin pelastuspalvelusuunnitelman hyväksyminen ja pelastuspalveluneuvottelukunnan asettaminen kaupunginhallituksen toimikaudeksi

HEL 2014-012065 T 09 00 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteenä 1 olevan Helsingin kaupungin pelastuspalvelusuunnitelman.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti asettaa vuonna 2015 alkavaksi toimikaudekseen pelastuspalveluneuvottelukunnan.

Pelastuspalveluneuvottelukunnan tehtävänä on ohjata Helsingin kaupungin pelastuspalvelun toimeenpano-organisaatioon kuuluvien viranomaisten, laitosten, Helsingin kaupungin tytäryhtiöiden ja vapaaehtoisten järjestöjen suunnittelua ja yhteistyötä suuronnettomuuksien torjunnassa ja muussa yhteistoimintaa vaativassa pelastustoimessa sekä tarvittaessa avustaa pelastustoiminnan johtajaa toimintatilanteessa.

Samalla kaupunginhallitus päätti nimetä pelastuspalveluneuvottelukunnan jäseniksi henkilön aseman perusteella:

puheenjohtajaksi:

- kaupunginjohtaja

varapuheenjohtajaksi:

- rakennus- ja ympäristötointa johtava apulaiskaupunginjohtaja

jäseniksi

- kansliapäällikkö
- pelastuskomentaja
- sosiaali- ja terveysviraston virastopäällikkö
- opetustoimen johtaja
- varhaiskasvatusjohtaja
- kaupungininsinööri
- rakentamispalvelun toimitusjohtaja
- ympäristöjohtaja
- liikennelaitos-liikelaitoksen toimitusjohtaja
- Palmia-liikelaitoksen toimitusjohtaja



- Helen Oy:n toimitusjohtaja
- Helsingin Satama Oy:n toimitusjohtaja
- Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toimitusjohtaja
- Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän toimitusjohtaja
- Helsingin poliisikomentaja
- Suomenlahden merivartioston komentaja
- Kaartin jääkäriyksen apulauskomentaja
- Rannikkoprikaatin komentaja
- Suomen Punaisen Ristin Helsingin ja Uudenmaan piirin toiminnanjohtaja
- Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän erikseen myöhemmin nimeämä henkilö

Estyneen sijassa toimii hänen sijaisensa virassa tai toimesta.

Vielä kaupunginhallitus päätti nimetä neuvottelukunnan pysyviksi asiantuntijoiksi kaupunginkanslian turvallisuus- ja valmiusyksikön päällikön ja valmiuspäällikön sekä pelastuslaitoksen pelastusjohtajan ja varautumispäällikön, oikeuttaa neuvottelukunnan kuulemaan asiantuntijoita ja tarvittaessa toimimaan jaostoihin jakaantuneena sekä kehottaa pelastuslaitosta osoittamaan neuvottelukunnalle sihteerin.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteenä 2 olevan koulutusohjelman vuodelle 2015 ja liitteenä 3 olevan koulutussuunnitelman vuosille 2015-2019 sekä kehottaa virastoja ja liikelaitoksia huolehtimaan kukin omalta osaltaan niiden toteutumisesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 8 k.)
- 2 Koulutusohjelma vuodelle 2015
- 3 Koulutussuunnitelma 2015-2019
- 4 Pelastuspalveluneuvottelukunta ptk 30 9 2014

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kaupunginhallitus

Otteet

Ote
Nimetyt

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,



kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Pelastuspalvelusuunnitelma

Pelastuslain (29.4.2011/379) 46 §:n mukaan valtion ja kunnan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset ovat velvollisia osallistumaan pelastuslaitoksen johdolla pelastustoiminnan suunnitteluun siten kuin 47 §:ssä säädetään sekä toimimaan onnettomuus- ja vaaratilanteissa niin, että pelastustoiminta voidaan toteuttaa tehokkaasti. Lain 47 §:n mukaan viranomaiset, laitokset ja liikelaitokset, jotka ovat velvollisia antamaan pelastusviranomaisille virka-apua ja asiantuntija-apua tai joiden asiantuntemusta muutoin tarvitaan pelastustoiminnassa ja siihen varautumisessa, ovat velvollisia laatimaan pelastuslaitoksen johdolla ja yhteistoiminnassa keskenään tarpeelliset suunnitelmat tehtäviensä hoitamisesta pelastustoiminnan yhteydessä ja osallistumisesta pelastustoimintaan. Pelastuslaitokselle on annettava selvitykset pelastustoimintaan käytettävissä olevista voimavaroista.

Helsingin kaupungin alueella pelastuslaissa tarkoitettu yhteistoiminta toteutetaan pelastuspalveluna. Pelastuspalvelusuunnitelmaan on koottu eri toimialojen ja toimijoiden tehtävät pelastuspalvelun toteuttamiseksi.

Tarvittaessa suunnitelmaa muutetaan suunnitelman kohdassa 7.1 esitetyllä tavalla siten, että tekniset muutokset suunnitelmaan voi toteuttaa pelastuslaitos. Mikäli suunnitelmaan tehdään muutoksia, jotka vaikuttavat pelastuspalvelun perusteisiin, käsitellään ne pelastuspalveluneuvottelukunnassa. Tämän jälkeen muutoksista päättää kaupunginhallitus.

Pelastuspalveluneuvottelukunnan asettaminen

Pelastuspalvelun suunnittelua ohjaa pelastuspalveluneuvottelukunta. Neuvottelukunta on ensimmäistä kertaa asetettu kaupunginhallituksessa 23.3.1981, 798 §. Viimeisin neuvottelukunta on asetettu vuosiksi 2013-14 kaupunginhallituksen päätöksellä 18.3.2013, 299 §.

Pelastuspalveluneuvottelukunnan tehtävänä on vuodesta 1981 lukien ollut ohjata Helsingin kaupungin pelastuspalvelun toimeenpano-organisaatioon kuuluvien viranomaisten, laitosten ja vapaaehtoisten järjestöjen suuronnettomuuksien torjuntaa koskevaa suunnittelua ja



yhteistoimintaa sekä tarvittaessa avustaa pelastustoimien johtajaa toimintatilanteessa.

Pelastuspalveluneuvottelukunta on 30.9.2014 esittänyt, että se asetettaisiin kaupunginhallituksen vuonna 2015 alkavaksi toimikaudeksi (liite 4).

Neuvottelukunta esittää, että sen tehtävää muokattaisiin siten, että toimeenpano-organisaatioon lisättäisiin Helsingin kaupungin tytäryhtiöt, ja että organisaation suunnittelua ja yhteistyötä ohjattaisiin suuronnettomuuksien lisäksi myös muussa yhteistoimintaa vaativassa pelastustoimessa.

Esittelijä toteaa, että ohjausvaikutuksen ulottaminen tytäryhtiöihin on keskeistä, koska palvelutoimintaa harjoitetaan entistä laajemmin tytäryhtiöissä.

Suuronnettomuuksien torjunnan lisäksi ohjaus on perusteltua ulottaa myös muiden pelastusviranomaisen johtamien onnettomuustilanteiden yhteistoimintatilanteiden suunnitteluun. Pelastuslain 46 ja 47 §:issä, joissa tarkoitettu suunnittelusta ja yhteistyöstä pelastuspalveluneuvottelukunnan ohjauksessa on kysymys, ei tehdä eroa suuronnettomuuden taikka tulipalojen ja muiden onnettomuuksien välillä, vaan kysymys on yleisemmin pelastustoiminnan suunnittelusta ja yhteistyöstä.

Pelastuspalveluneuvottelukunnan jäsenet on perusteltua nimetä virkatehtävittäin. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä (HUS) on käynnissä organisaatiomuutos, joten kaupunginhallituksen tulisi päättää, että HUS voi myöhemmin erikseen nimetä edustajansa neuvottelukunnan jäseneksi. Kokoonpanoa ja toimintaa koskevat ehdotukset perustuvat neuvottelukunnan esitykseen.

Koulutusohjelma ja -suunnitelma

Pelastuspalveluorganisaation toimintavalmiutta ylläpidetään ja kehitetään säännöllisellä suunnittelu- ja koulutustoiminnalla. Pelastuspalveluneuvottelukunnan suunnittelu- ja koulutusjaosto laatii vuosittain koulutusohjelman ja -suunnitelman. Pelastuspalveluneuvottelukunta huolehtii pelastuspalvelun yhteistoimintaa koskevasta koulutuksesta ja kukin organisaatio omasta toimialakoulutuksesta.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen



09.03.2015

Kj/3

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 8 k.)
- 2 Koulutusohjelma vuodelle 2015
- 3 Koulutussuunnitelma 2015-2019
- 4 Pelastuspalveluneuvottelukunta ptk 30 9 2014

Otteet

Ote
Nimetyt

Otteen liitteet
Oikaisuvaatimusohje,
kaupunginhallitus

Tiedoksi

Pelastuspalveluneuvottelukunta
Pelastuslaitos
Kaupunginkanslia
Virastot ja liikelaitokset



16.03.2015

Kj/6

§ 269

Vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatimisohteet

//moitukasiala 2

HEL 2015-001773 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti hyväksyä liitteen mukaisesti vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatimisohteet ja lähettää ne lauta- ja johtokunnille otettavaksi huomioon talousarvioehdotusten valmistelussa.

Samalla kaupunginhallitus päätti, että vuoden 2016 talousarvion menojen kokonaistaso tarkistetaan talousarviovalmistelun edetessä vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) ja väestönkasvusta strategiaohjelmassa sovitulla tavalla.

Talousarvion 2016 valmistelutilanne tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi 17.8.2015. Kaupunginhallitukselle annetaan arvio talouden tilanteen yleisestä kehityksestä, kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportti 2/2015 sekä selvitys kaupunginhallituksen raamiohjeistuksen toteutumisesta hallintokuntien talousarvioehdotusten valmistelussa.

Kaupunginhallitukselle tuodaan lisäksi tiedoksi valmistelutilanne 10 vuoden investointiohjelmasta vuosille 2016–2025.

Käsittely

Esittelijä muutti esitystään jäsen Männistön vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:
Lasse Männistö:

TOIMINTAMENOT

Kaupungin toimintamenojen kasvua hillitsevä tuottavuustavoite pidetään ennallaan.

Tuottavuustavoitteen soveltamisen ulkopuolelle katsotaan lainsäädännöstä johtuvana kertaluonteisena menoeränä valtion perimät yli 300 päivää työttömänä olevien sakkomaksut. Sakkomaksut ovat



16.03.2015

uutta lainsäädäntöä, jota ei ole voitu ennakoida, eikä sen tule kiristää kaupungin toimintasektoreiden tuottavuustavoitetta. Vaikutus budjettiraamiin +15meur.

Tilakeskuksen kaupungin sisäistä vuokratasoa madalletaan 5 meur siten, että se jakautuu tasaisesti sosiaali- ja terveysviraston (1,8 meur), opetusviraston (2,5 meur) ja varhaiskasvatusviraston (0,7 meur) välillä. Tämä vuokratason lasku pyritään kompensoimaan tilakeskuksen toimintaa ja omaa tilojen käyttöä tehostamalla.

Tehdään lisäyksiä budjettiraamiin seuraavasti: opev 7,7meur ja kulke 0,3 meur, sote 1,2meur ja vaka 0,8meur

Syksyn budjettineuvotteluissa allokoidaan vain allokoimattomaksi varaukseksi jätetty summa (nykyennusteilla 5meur) korjattuna indeksi- ja väestönkasvuennusteiden mahdollisilla muutoksilla ilman muita uusia päätöksiä.

TEKSTIKIRJAUKSET

Palveluiden laadun ja yhdenvertaisuuden turvaamiseksi ryhdytään sosiaali- ja terveystoimessa pikaisesti hyväksytyn palveluverkkosuunnitelman mukaiseen pienten sote-palvelupisteiden yhdistämiseen ja rationalisointiin. Toteutetaan palveluverkkosuunnitelman ensimmäinen vaihe (kantakaupungin ja Kalasataman terveys- ja hyvinvointikeskukset) mahdollisimman kunnianhimoisella aikataululla. Sijoitetaan keskustan terveys- ja hyvinvointikeskus Helsingin Energian pääkonttorin tiloihin ja etsitään yhtiölle uusi toimipiste.

Laajennetaan palvelusetelin käyttöä ilman, että kaupungin kustannukset kasvavat.

Tarkistetaan varhaiskasvatuslautakunnassa talousennusteiden yhteydessä neljä kertaa kunkin vuoden aikana varhaiskasvatuksen piirissä olevien lasten lukumäärä. Jos lapsimäärä ja sitä seuraavat kustannukset ovat budjetoitua suuremmat, lautakunta tekee ehdotuksen lisämäärärahan myöntämisestä kaupunginvaltuustolle. Lisämäärärahan suuruus määritetään sen hoitomuodon kustannusten mukaan, johon ylitys kohdistuu. Vastaava lisämääräraha kohdistetaan leikkauksena keskushallinnon alalle. Kehitetään varhaiskasvatusviraston käyttötalouden budjetointia siten, että se heijastelee paremmin lapsimäärän kehitystä eri hoitomuodoissa.

Selvitetään Helenin investointiohjelman päätökseen mennessä mahdollisuudet hajautetun energiantuotannon edistämiseksi Helsingissä yhteistyössä Helsingin Energian, ympäristökeskuksen,



kiinteistöviraston, kaupunginsuunnitteluviraston ja kaupunginkanslian kesken. Laaditaan seuranta ja tavoitteet sekä kaupungin kiinteistöjen energiatehokkuudelle että kaupunkirakenteen energiatehokkuudelle.

Työllisyyden hoitoa on vahvistettava kaupungin strategisena tavoitteena. Kaupunginhallituksen alaisuuteen perustetaan työllisyystoimikunta, jossa kaupungin johdon ja poliittisten puolueiden lisäksi ovat edustettuina ainakin työmarkkinajärjestöt, yrittäjät ja kolmas sektori.

Eriarvoisuuden torjumiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi kaupunginhallitukselle tuodaan vuoden 2015 aikana selvitys perheettömien yksinasuvien yli 100 000 helsinkiläisen sosiaalisesta asemasta ja keinoista sen kohentamiseksi. Yksinasuvien tarpeet on huomioitava asuntopolitiikassa.

Kiinteän omaisuuden myyntitavoitteessa huomioidaan samanaikainen korjausvelan mahdollinen pienentyminen ja maanmyyntitavoitteessa kaupungin kokonaistaloudellinen tilanne. Kiinteistöjä ja maata myytäessä otetaan tavoitteeksi korjausvelan vähentäminen ja kokonaistaloudellinen kannattavuus.

Tehdään maaliskuun 2016 loppuun mennessä selvitys Hitas-järjestelmän vaihtoehtoista ja sisällytetään esitykset, mukaan lukien asuntotuotannon jakaumat, AM-ohjelmaan.

Kaupungin kaksikielisyyden kehittämisen toimenpideohjelman toteuttamiseksi asetetaan kaupunginkanslian alainen pysyvä toimikunta.

INVESTOINTIRAAMI

Investointiraamiin tehdään tasokorotus 15meur vuosien 2013 ja 2014 ennustettua nopeamman väestönkasvun vuoksi. Lisäinvestoinnit kohdennetaan uusien asuinalueiden ja asuinrakentamisen edellyttämiin investointeihin.

Kannattaja: Emma Kari

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän muutetun esityksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567



16.03.2015

ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatimisohteet (muutettu Khs 16.3.2015)
- 2 Henkilöstötoimikunnan lausunto vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatimisohteesta

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä liitteen mukaisesti vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raamin sekä talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatimisohteet ja lähettää ne lauta- ja johtokunnille otettavaksi huomioon talousarvioehdotusten valmistelussa.

Samalla kaupunginhallitus päättää, että vuoden 2016 talousarvion menojen kokonaistaso tarkistetaan talousarviovalmistelun edetessä vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) ja väestönkasvusta strategiaohjelmassa sovitulla tavalla.

Talousarvion 2016 valmistelutilanne tuodaan kaupunginhallitukselle tiedoksi 17.8.2015. Kaupunginhallitukselle annetaan arvio talouden tilanteen yleisestä kehityksestä, kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportti 2/2015 sekä selvitys kaupunginhallituksen raamiohjeistuksen toteutumisesta hallintokuntien talousarvioehdotusten valmistelussa.

Kaupunginhallitukselle tuodaan lisäksi tiedoksi valmistelutilanne 10 vuoden investointiohjelmasta vuosille 2016–2025.

Esittelijän perustelut

Esittelijä toteaa, että kaupungin voimassa olevan suunnittelujärjestelmän mukaan kaupunginhallitus antaa vuosittain valmisteltavien toimintaa ja taloutta koskevien suunnitelmien laatimista koskevat ohjeet.

Yleinen taloustilanne



Valtiovarainministeriön 17.12.2014 julkaiseman ennusteen mukaan Suomen talouskasvu vuosina 2015–2016 jää vaatimattomaksi.

Kansainvälisen talouden kehittyminen on viime aikoina ollut kaksijakoista. Yhdysvalloissa ja Iso-Britanniassa kasvunäkymät ovat hyvät ja vuonna 2015 molempien maiden kasvun ennustetaan olevan noin kolmen prosentin tuntumassa. Vaikka Kiinan kasvu vaimenee lähivuosina, se yltää vielä vuonna 2016 lähes seitsemään prosenttiin. Euroalueen tilanteen ennustetaan jatkuvan vaisuna. Kuluvana vuonna kasvua kertyy prosentin verran ja ensi vuosi näyttää vain hiukan paremmalta. Saksan kasvunäkymät ovat heikentyneet ja seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää puoleentoista prosenttiin. Ruotsissa kasvu jatkuu euroaluetta nopeampana.

Edelleen jatkuvan epävakaa tilanteen johdosta sekä ruplan ulkoisen arvon alenemisen ja energian hinnan laskun johdosta Venäjän talous ei kasva kuluvana vuonna lainkaan ja seuraavien kahden vuoden aikana sen ennustetaan supistuvan. Kehitys heijastuu Venäjän tuonnin alenemisena ja siten Suomen ja Venäjän välisen kaupan ennustetaan vähenevän seuraavien parin vuoden aikana.

Matala korkotaso sekä viime aikoina laskenut energianhinta tukee mahdollisuuksia talouskasvulle. Sekä lyhyissä että pitkissä koroissa oletetaan aiempaan ennusteeseen nähden merkittävästi maltillisempaa nousua vuosille 2015–2016. Vuonna 2016 kolmen kuukauden euriborin vuosikeskiarvoksi ennustetaan 0,2 % ja kymmenen vuoden koroksi 1,2 %. Myös euron dollarikurssin ennustetaan heikkenevän ja vuoden 2016 lopulla oltaisiin noin 1,1:n tuntumassa. Raaka-aineiden hintojen odotetaan edelleen alenevan ja vuonna 2016 öljyn keskimääräiseksi hinnaksi ennustetaan noin 80 dollaria barreilta.

VM:n joulukuun ennusteessa BKT:n kasvuksi vuodelle 2014 ennustettiin 0,1 %. Vuonna 2014 nettoviennin vaikutuksen arvioitiin olevan positiivinen. Yksityinen kulutus ei lisäännä lainkaan ja yksityiset investoinnit laskevat. Työmarkkinoiden tilanne heikkenee edelleen ja työttömyysaste nousee 8,6 prosenttiin.

Tilastokeskuksen julkaiseman tuotannon suhdannekuvaajan ennakkotiedon mukaan BKT:n ennakkoidaan laskeneen vuoden 2014 viimeisellä neljänneksellä 0,3 % edellisestä vuosineljänneksestä. Vuoden 2014 kolmannella neljänneksellä kasvua ennakkoidaan olevan 0,2 % edellisestä neljänneksestä.

Vuoden 2015 kasvuksi ennakkoidaan 0,9 %, mikä on hieman syyskuussa ennustettua vähemmän. Vuonna 2015 kasvu muuttuu laajapohjaisemmaksi. Yksityisen kulutuksen arvioidaan lisääntyvän 0,3 %, huolimatta siitä, että kotitalouksien reaalitytulot eivät juuri lisäännä.



Kotitalouksien säästämisaste laskee hieman ennusperiodin loppua kohden ja velkaantumisaste taittuu. Viennin kasvu jää edelleen maailmankaupan kasvua heikommaksi ja siten markkinaosuuksien menettämisen ennakoidaan jatkuvan. Tuonnin kasvua hidastaa kotimaisen kysynnän vaimeus. Yksityiset investoinnit hieman virkoavat lähinnä kone- ja laiteinvestointien sekä t&k -investointien vetämänä.

Työmarkkinoiden tilanne heikkenee vuoden 2015 aikana. Työttömyysasteen ennustetaan nousevan 8,8 prosenttiin. Pitkäaikaistyöttömien osuus on nousussa ja siten rakenteellinen työttömyys edelleen kasvaa. Taloudellisen aktiviteetin viriämisestä huolimatta työvoiman kysynnän ja tarjonnan välillä ilmenevät yhteensopivuusongelmat ylläpitävät pitkäaikaistyöttömyyttä.

Vuoden 2016 talouskasvuksi ennustetaan 1,3 %. Kotimaisen kysynnän merkitys muodostuu edellisvuosia suuremmaksi. Yksityisen kulutuksen kasvun ennakoidaan nopeutuvan vajaan prosentin työllisyystilanteen ja kotitalouksien luottamuksen kohenemisen myötä. Yksityisten investointien ennustetaan virkoavan 4 prosentin kasvuun. Vuonna 2016 myös rakennusinvestoinnit kokonaisuudessaan näyttäisivät lisääntyvän. Nettoviennin vaikutus talouskasvuun on kahta edellisvuotta vähäisempi.

Vaihtotase pysyy koko ennustehorisontin alijäämäisenä. Työllisyysaste paranee hieman vuodesta 2015, mutta jää selvästi alle 70 prosentin.

Julkinen talous pysyy edelleen alijäämäisenä pitkittyneen talouden matalasuhdanteen vuoksi, vaikka hallituksen päättämät sopeutustoimet osaltaan estävät alijäämän syventymistä. Julkisyhteisöjen rahoitusasemaa kuormittaa lisäksi väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen kasvu, mikä kohdistuu ennen muuta kuntatalouteen. Talouskasvu jatkuu vaimeana myös lähivuosina niin, että kasvu ei yksistään riitä korjaamaan julkisen talouden epätasapainoa. Julkisyhteisöjen velkasuhde BKT:hen nähden on ylittämässä 60 prosentin rajan.

VM:n ennustamalla lähivuosien talouskasvun tasolla julkisen talouden tilanne ei tule paranemaan. Rakenteellisten uudistusten voimaansaattamisella on kiire, jotta talouspoliittinen uskottavuus säilyy ja kasvupotentiaalia saadaan keskipitkällä aikavälillä nostettua.

Helsingin talouden liikkumavara

Vuoden 2015 talousarvioon sisältyvän taloussuunnitelman 2015–2017 lähtökohtana oli valtuustokauden 2013–2016 strategiaohjelman mukainen talouden tasapainoa ja tuottavuuden parantamista koskeva tavoite:



- velkaantumiskehitystä hidastetaan pitämällä emokaupungin käyttömenojen reaalikasvu asukasmäärän kasvun mukaisena vähennettynä vuotuisella 1 % tuottavuuden parantamisen tavoitteella valtuustokaudella 2013–2016 ja rahoittamalla nykyistä merkittävästi suurempi osuus investoinneista tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla.

Kaupunki on tilinpäätösarvion 2014 mukaan kyennyt tehostamaan toimintaansa siten, että menokasvu tasaantui bruttobudjetoitujen talousarviokohtien osalta 0,90 %:iin. Emokaupungin menokasvu nettobudjetoidut yksiköt huomioiden jäi 0,6 %:iin.

Vuonna 2014 kaupunki toteutti myös investointien rahoittamista koskevaa tavoitetta aikaisempaa paremmin vuosikatteen sekä kiinteän omaisuuden myyntitulojen parantuessa edellisvuosista ja toisaalta investointitason jäädessä alle edellisvuotisen tason.

	2011 TP	2012 TP	2013 TP	2014 TP	2015 TA	2016 Raami
Vuosikate, ml. liikelaitokset	574	439	473	481	151	220
Maanmyyntitulot	35	80	79	105	100	100
Rakennusten ja osaketojen myynti (kaupunki)	8	22	6	19	35	35
Yhteensä	617	541	558	605	286	355
Investoinnit, ml. liikelaitokset	683	650	647	549	610	617
Erotus	-66	-109	-89	56	-324	-262

Vuoden 2015 talousarviossa kaupungin taloudellinen asema muuttuu vuodesta 2014 oleellisesti liikelaitosten yhtiöittämisen seurauksena ja Helen Oy:n liikeluokituksen tulovirran kohdentuessa energiatuotannon investointeihin.

Helen Oy:n liikeluokituksen tulovirrat kaupungille vähenevät vuosien 2013–2014 noin 220 milj. euron vuosittaiselta tasolta noin 80–90 milj. euron vuosittaiselle tasolle. Tämä tarkoittaa että, investointitason rahoittamiseksi tulorahoituksella ja kiinteän omaisuuden myyntituloilla joudutaan kaupungin taloutta vuodesta 2015 edelleen tasapainottamaan ja kaupungin menotaso mitoittamaan strategian menokasvutavoitteen mukaiseksi.

Menokasvun rajoittaminen, tonttien ja rakennusten myyntitavoitteen saavuttaminen sekä investointiraamin noudattaminen ovat välttämättömiä toimia kaupungin velkaantumiskehityksen rajoittamiseksi lähivuosina.

Arvio kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) vuosina 2015–2017 on hidastunut edelleen vuoden 2015 talousarvion



yhteydessä käytössä olleesta ennusteesta. Tuoreimman joulukuun ennusteen mukaan peruspalvelujen hintaindeksin muutoksen arvioidaan vuonna 2015 olevan 1,0 %, vuonna 2016 arvio on 1,6 % sekä vuonna 2017 ennusteen mukaan 1,7 %. Vuonna 2014 väestönkasvu Helsingissä oli 1,46 %, vuoden 2015 kasvuksi ennustetaan 1,49 %, minkä jälkeen kasvun ennustetaan hieman hidastuvan.

Raami 2016

Jotta strategiaohjelman tasapainoisen talouden tavoitteet voitaisiin saavuttaa heikentyneessä koko maan julkisen talouden tilanteessa ja kaupungin liikelaitosten yhtiöittämisen vaikutukset huomioon ottaen, on vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami laadittu siten, että kaupungin bruttobudjetoitujen talousarviokohtien menokasvu on strategiatavoitteen mukainen.

Strategiaohjelman tavoitteen mukainen emokaupungin käyttömenojen (bruttobudjetoidut talousarviokohdat) kokonaistaso vuonna 2016 on tuoreimmilla kustannustason nousun ja väestönkasvun ennusteilla 2,09 % vuoden 2015 vastaavia menoja suurempi.

Talousarvion 2015 ja raamin 2016 välinen menokasvu on 1,95 %.

Useimpien bruttobudjetoitujen talousarviokohtien toimintamenot ovat raamissa talousarvion 2015 mukaisia. Hallintokuntien toimintamenojen kasvua tulee kuitenkin tarkastella kokonaisuutena vuosien 2014, 2015 ja 2016 osalta. Raamin liikkumavara on pääosin kohdennettu niihin peruspalvelutoimintoihin, joihin väestönkasvu vaikuttaa suurimmin (sosiaali- ja terveystoimi, varhaiskasvatustoimi ja opetustoimi).

Hallintokuntien tulee varautua toiminnassaan kulloinkin voimassa oleviin virka- ja työehtosopimuksiin raamin puitteissa. Kaupunginhallituksen käyttövaroihin ei ole varattu keskitettyjä palkkamäärärahoja.

Verotuloarviot perustuvat valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton veroennusteisiin. Kokonaisverorahoituksen (verotulot ja valtionosuudet) ennakoidaan pysyvän raamissa 2016 ennallaan verrattuna taloussuunnitelmaan 2016. Kunnallisveroissa kasvu vuoteen 2015 jää pienemmäksi kuin taloussuunnitelmassa, mutta sen sijaan yhteisöveroissa ja valtionosuuksissa ennakoidaan raamissa 2016 kertyvän vastaavasti enemmän kuin 2016 taloussuunnitelmassa. Valtakunnallisiin verotuloarvioihin liittyy riskejä ja kysymysmerkkejä, koska kokonaistuotanto on supistunut tai pysynyt edellisen vuoden tasolla jo kolmena perättäisenä vuonna ja tuotannon kasvun



ennakoidaan toteutuessaan vuosina 2015–2016 olevan hyvin maltillista.

Strategiaohjelman mukaisessa investointiraamissa on otettu huomioon indeksin mukainen kustannustason muutos.

Vuoden 2016 raamin tulos- ja rahoituslaskelman ohessa on esitetty tulos- ja rahoituslaskelma-arviot myös vuosille 2017 ja 2018.

Kaupungin talousarvioasetelmaa muutetaan vuoden 2016 talousarviossa siten, että jatkossa esitetään vain tulos- ja rahoituslaskelma, jossa on mukana koko kaupunki siten, että sisäiset erät on eliminoitu. Aikaisemmin virallisen tulos- ja rahoituslaskelma-asetelman rinnalla käytössä ollut talousarvion mukainen tulos- ja rahoituslaskelma (jossa ei ollut mukana liikelaitoksia sekä itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja ja sisäisiä eriä ei ollut eliminoitu) jää pois käytöstä. Muutosten perusteena on se, että suurimmat liikelaitokset muuttuivat yhtiöiksi 2015 alusta alkaen ja uudessa tilanteessa kaupungin virallinen liikelaitokset sisältävä tulos- ja rahoituslaskelma kuvaa kaupungin taloudellisen aseman kehitystä parhaiten.

Talousarvioehdotuksien valmistelussa huomioon otettavaa

Hallintokuntien edellytetään talousarvioehdotuksissaan ja erityisesti määrärahoja kohdentaessaan ottavan huomioon kaupunginhallituksen valmistelua ohjaavat kannanotot.

Lisäksi hallintokuntien tulee ottaa huomioon kaupunginvaltuuston 11.2.2015 käymä raamin lähetekeskustelu ([www.hel.fi/päätöksenteko](http://www.hel.fi/paatöksenteko)) ja hallinto/päätöksenteko/ kaupunginvaltuusto/päätösasiakirjat/ keskustelupöytäkirjat).

Hallintokuntien tulee asettaa sitovat toiminnalliset tavoitteensa niin, että ne ohjaavat toimintaa strategiaohjelman osoittamaan suuntaan. Hallintokuntien tulee talousarvioesityksen sitovaa toiminnallista tavoitetta asetettaessa esittää, miten kaupungin strategiaohjelman linjaukset ja toimenpiteet on otettu huomioon.

Talousarvion 2016 valmistelutilanne tuodaan Khlle tiedoksi 17.8.2015. Kaupunginhallitukselle annetaan arvio talouden tilanteen yleisestä kehityksestä, kaupungin talouden ja toiminnan seurantaraportti 2/2015 sekä selvitys kaupunginhallituksen raamiohjeistuksen toteutumisesta hallintokuntien valmistelussa.

Khlle 17.8 annettavassa tilannekatsauksessa tullaan arvioimaan eduskuntavaalien jälkeisen hallitusohjelman tilanteen sekä



16.03.2015

Kj/6

uudenmuotoisten julkisen talouden suunnitelman ja kuntatalousohjelman vaikutukset vuoden 2016 talousarvion valmisteluun.

Henkilöstötoimikunta antaa laatomisohjeista lausunnon 9.3.2015.

Vuoden 2016 talousarvion menojen kokonaistaso tarkistetaan talousarviovalmistelun edetessä vastaamaan tuoreimpia ennusteita kustannustason muutoksesta (peruspalvelujen hintaindeksi) ja väestönkasvusta strategiaohjelmassa sovitulla tavalla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- ja taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatomisohjeet (korjattu 10.3.2015)
- 2 Henkilöstötoimikunnan lausunto vuoden 2016 talousarvioehdotuksen raami ja talousarvio- sekä taloussuunnitelmaehdotuksen 2016–2018 laatomisohjeesta

Tiedoksi

Lauta- ja johtokunnat sekä virastot ja liikelaitokset

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 02.03.2015 § 228

HEL 2015-001773 T 02 02 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti panna asian kahdeksi viikoksi pöydälle.

Käsittely

02.03.2015 Pöydälle



16.03.2015

Esittelijä muutti esitystään siten, että esittelijän perusteluiden Helsingin talouden liikkumavara -luvussa oleva taulukko päivitetään seuraavanlaiseksi:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016
	TP	TP	TP	TP-arvio	TA	Raami
Vuosikate, ml. liikelaitokset	574	439	473	481	151	220
Maanmyyntitulot	35	80	79	105	100	100
Rakennusten ja osaketojen myynti (kaupunki)	8	22	6	19	35	35
Yhteensä	617	541	558	605	286	355
Investoinnit, ml. liikelaitokset	683	650	647	547	610	617
Erotus	-66	-109	-89	58	-324	-262

Vastaavasti muutetaan liitteessä 1 Helsingin talouden liikkumavara -luvussa esiintyvä taulukko (s. 3).

Liitteeseen 1 lisätään 8.3.5 Erilliskysymykset -luvun viimeiseksi kohdaksi seuraava (s. 44):

8.3.5.8 Talousarvioehdotuksen vaikutus terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen

Kaupunginhallitus edellytti vuoden 2014 talousarvioehdotuksesta päättäessään, että jatkossa kaupunginhallitus saa kunkin talousarviokäsittelyn yhteydessä selvityksen, kuinka eri hallintokuntien talousarvio vaikuttaa terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen.

Selvityksen toteuttamiseksi hallintokuntien tulee kertoa talousarvioehdotuksen perustelutekstin kohdassa "Kaupungin strategiaohjelma viraston toiminnassa" lyhyesti sanallisesti kuinka hallintokunnan talousarvioehdotus vaikuttaa terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen.

Kaupunginhallitus päätti jättää pöydälle esittelijän muutetun esityksen mukaisen esityksen.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Ari Hietamäki, johtava suunnittelija, puhelin: 310 36567
ari.hietamaki(a)hel.fi
Matti Malinen, talousarviopäällikkö, puhelin: 310 36277
matti.malinen(a)hel.fi